

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16 18 беттің 1 беті
Пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		

Кафедра «Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология»
Пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)
Білім беру бағдарламасы 6В10101 «Жалпы медицина»

1.	Пән туралы жалпы мағлұмат		
1.1	Пән коды: ZHDT 6301-6	1.6	Оқу жылы: 2023-2024
1.2	Пәннің атауы: Клиникалық фармакология	1.7	Курс: 6
1.3	Реквизитке дейінгі: Фармакология	1.8	Семестр: 1
1.4	Реквизиттен кейінгі:	1.9	Кредиттер саны (ECTS): 3
1.5	Цикл: КП	1.10	Компонент: ТК
2.	Пәннің сипаттамасы (150 сөзден аспау қажет)		
<p>Клиникалық фармакология дәрігерлік мамандық ретінде клиникалық және экономикалық тиімділікті, фармакотерапия қауіпсіздігін қамтамасыз ету негізінде медициналық көмек сапасын жоғарылатуда маңызды рөлі ие.</p> <p>Клиникалық фармакологиясы бойынша, дәлелді медицинаның мәліметтерін пайдаланып тиімді терапияны негіздеу және өткізу бойынша дәрігерлік клиника-фармакологиялық ойлау, пациенттің патологиялық және физиологиялық бейінін ескеріп фармакотерапияның тиімді мен қауіпсіздігін арттыру үшін дәрілерді және оның мөлшерін жеке таңдау негізінде клиникалық басшылықты (хаттама, стандарт) тиісінше пайдалану бойынша білімді қалыптастыруға және бекітуге бағыттылғын.</p>			
3.	Жиынтық бағалау түрі		
3.1	Тестілеу	3.5	Курстық
3.2	✓ Жазбаша	3.6	Эссе
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	ОҚТЕ	3.8	Басқа (көрсету)
4.	Пәннің мақсаттары		
<p>Медициналық ЖОО-ны «жалпы медицина», мамандығы бойынша аяқтаған мамандарды дәрігер-клиникалық фармаколог мамандығының талаптарына сәйкес денсаулық сақтау органдары мен ұйымдарында жұмыс істеу үшін клиникалық фармакология мен фармакотерапияның негізі білімін, іскерлігі мен машықтарына үйрету.</p>			
5.	Оқытудың соңғы нәтижелері (пәннің ОН)		
1ОН	Білімі мен түсінігі Клиникалық фармакология дәрілердің фармакокинетика және фармакодинамика ерекшеліктерін, айқын науқастың өмір сапасын бағалау әдістерін білетіндігін көрсете алады.		
2ОН	Білім мен түсінікті қолдану Дәрілердің тиімді пайдалану туралы дәрігерлердің білімдерін арттыру әдістерін білетіндігін көрсете алады.		

3ОН	Білім мен түсінікті қолдану Клиникаға дейінгі және клиникалық сынақтарды жүргізудің негізгі ұстанымдарын білетіндігін көрсете алады					
4ОН	Тұжырымды қалыптастыру Қолданатын дәрілердің фармако-экономикалық зерттеу жасай алады.					
5ОН	Қарым-қатынас дағдылары Сапалы медициналық көмек көрсету мақсатында денсаулық сақтау ісі мамандарымен тиімді өзара іс-әрекет жасауға қабілетті.					
6ОН	Оқуға қабілеттілік Сәйкес зерттеу мәселелерін тұжырымдауға, кәсіби әдебиетті сыни бағалауға, өзінің күнделікті қызметінде дәрілік заттардың халықаралық дерекқорларын, емдеудің клиникалық хаттамаларын тиімді пайдалануға қабілетті					
5.1	Пәннің ОН	Пәнді оқыту нәтижелерімен байланысты білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері				
	1 ОН	5 ОН Жалпы дәрігерлік практиканы ұйымдастыру қағидаларын сақтайды және БМСК деңгейінде білікті көмек көрсету мақсаттарына қол жеткізеді				
	2 ОН					
	5 ОН					
3 ОН	8 ОН Медициналық практика мен зерттеуде ғылыми принциптерді, әдістер мен білімді қолданады. Қабілетті үздіксіз өз білімін жетілдіру және дамыту. Клиникалық практикаға жаңа әдістерді енгізуге қабілетті					
4 ОН						
6 ОН						
6. Пән туралы толық ақпарат						
6.1	Өткізу орны (ғимарат, аудитория): "Областной центр фтизио-пульмонологии" Орынбаева 68, "Клиника Қазығұрт" Ондасынова 131, ТОО "Клиника Дау-мед" Абая б/4, "Туркестанская детская больница" мкр Нурсат б/н					
6.2	Сағаттарының саны	Дәріс	Тәжір. сабақ	Зерт.сабақ	БӨЖ	ОБӨЖ
		-	30	-	18	42
7. Оқытушылар туралы мәліметтер						
№	Т.А.Ж.	Дәрежесі және лауазымы	Электрондық адресі	Ғылыми қызығушылықтары және т. б..	Жетістіктері	
1	Дауренбекова Шынар Мухтаровна		shynarus@mail.ru	Оңтүстік Қазақстан облысында туберкулезбен күрестің емдеу негіздері	3 ғылыми жұмыстардың авторы, оқу құралдарының, дәрістердің авторы	

2	Азизова Алтынай Абдалимовна	ассистент	azizova1309@mail.ru	«Поисковая работа по фармакоэкономическому анализу фторхинолонов»	30-ге жуық еңбегері, оқу құралдары
3	Тубекбаева Толганай Жаздыкбаевна	Оқытушы Врач -Педиатр	87756902463@mail.ru	Балалардағы қан аздық. (Анемия у детей)	8 ғылыми жұмыстарының авторы, оқу құралдарының дәрістердің авторы
4	Әбшайық Мұрат Серікұлы	Оқытушы Дәрігер-Жалпы хирург	Muraever13@gmail.com	Зәр шығару жүйесінің аурулары бойынша күрестің әлеуметтік және медициналық-ұйымдастырушылық негіздері.	2 ғылыми жұмыстарының авторы, оқу құралдарының дәрістердің авторы

8. Тақырыптық жоспар

Апт а/ күн	Тақырып атауы	Пәннің қысқаша мазмұны	Пәннің ОН	Сағат саны	Оқыту технологиясының формасы / әдістері	Бағалау әдістері/ формалары
1	Тәжірибелік сабақ. Клиникалық фармакологияға кіріспе. Қажетсіз дәрілік реакциялар.	Клиникалық фармакологияның негізгі міндеттері. Дәрілік құралдардың таңдауына және дозалау режимін анықтауға фармакокинетиканың мәні: енгізу жолы, сіңірілуі, биожетімділігі, биоэквиваленттігі, ақуыздармен байла-нысуы, таралу көлемі, метаболизм, жартылай шығару периоды, клиренс, шығарылу жолдары және жылдамдығы. Бүйрек, бауыр, тыныс алу, АІЖ, қан айналу мүшелерінің ауруларындағы дәрілік құралдардың фармакокинетиканың ерекшеліктері. Дәрілік құралдардың фармако-динамикасы. Рецепторлар, мессенд-жерлер, әсер ету механизмі, селективтілік, стереоизомерлер,	ОН 1,2	4	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау ДОТ Бағалау әдісі "семинар", СВЛ чек-лист бойынша (Feedback) бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

		<p>толық және ішінара агонисттер және антагонисттер. Терапевтикалық индекс, клиникалық эффект. Дәрілердің әсерін бағалаудың қазіргі заманғы әдістері, оларға қойылатын талаптар. Дәрілердің әсерінің мониторингтің мәні. Фармакокинетика және фармакодинамика-миканың өзара байланысуы. Қажетсіз дәрілік реакциялар. Анықтау, алдын-алу және түзету әдістері. Клиникалық түрлері (фармакодинамикалық, токсикалық, аллергиялық, мутагендік, парамедикаментоздық). Қажетсіз дәрілік реакциялар ықтимал даму механизмдерін болжау. Науқастың жасына, дозаға, қолдану ұзақтығына, енгізу жолына қажетсіз дәрілік реакциялардың байланыстылығы.</p>			<p>басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс</p>	
<p>ОБӨЖ. Әр түрлі жастағы кезеңдерде (ұрық, неонатальды кезең, балалар, қарттар), жүкті және бала емізетін әйелдерде дәрілік құралдардың фармакокинетиканың ерекшеліктері. Дәрілік құралдардың клиникалық зерттеулер, дәлелді</p>	<p>Балаларда (неонатальды, ерте және ерте кезеңдерде); егде жастағы науқастарда (коморбидность, политерапия и полипрагмазия); жүктілік және лактация кезінде әйелдерде (жүктілік кезінде ұрыққа қауіпті дәрілік заттардың жіктелуі, жүктілік және лактация кезінде фармакодинамиканың, фармакокинетиканың ерекшеліктері); бауыр және бүйрек аурулары бар науқастарда (бауыр, бүйрек жетіспеушілігі, есірткінің дозасын өзгерту), дәрілердің дозасының өзгеруі) қолдану ерекшеліктері.</p>	ОН 1,6	9	<p>Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат Ситуациялық есептер ДОТ кезінде Zoom. Platonus. Webex. Whatsapp платформалар арқылы offline</p>	Чек-лист (презентация, реферат).	

	медицина. Клинико-фармакологиялық ақпараттың көздері.				немесе online режимінде жұмыс жасау	
2	<p>Тәжірибелік сабақ. Клиникалық фармакоэкономика және фармакоэпидемиология. Формулярлық жүйе. Клиникалық фармакогенетика</p>	<p>Клиникалық фармакоэкономика: фармакоэкономикалық анализдердің түрлері, фармакоэкономикадағы шығындардың жіктелуі, фармакоэкономикалық зерттеулердің перспективалары. Клиникалық фармакоэпидемиология: фармакоэпидемиологиялық анализ-дердің түрлері (ABC-VEN анализ, дәрілік құралдардың тұтынудың шолуы), тағайындалған тәуліктік доза (DDD). Ішкі аурулардың фармакотерапияның клиникалық ұсыныстар. Клиникалық фармакогенетика. Фармакогеномика. Фармакологиялық жауап, жіктелуі. Дәрілік құралдардың фармакокинетикасына әсер ететін генетикалық факторлар. «Экстенсивті» метаболитаторлар, «баяу» метаболитаторлар, «жедел», метаболитаторлар.</p>	ОН 1,3,4,5	4	<p>Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-</p>	<p>Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback) бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі</p>

					line режимінде жеке жұмыс	
	ОБӨЖ. Қант диабетінде қолданылатын дәрілік заттардың клиникалық фармакологиясы	Қант диабетінде қолданылатын дәрілік заттардың фармакодинамика, фармакокинетикасы клиникалық зерттеулердің қатысушылары, клини-калық зерттеулердің протоколдары. Рандомизирленген бақылаулаған зерттеулер туралы түсінік. Дәлелді медицина: қағидалар, дәлелдеу деңгейлер (класстар). Клиникалық зерттеулердің «Соңғы нүктелер». Мета-анализ. Клиникалық практикада дәлелді медицинаның мәні. Клинико-фарма-кологиялық ақпараттың көздері (анықтамалар, деректердің электрондық базалар, Интернет-ресурстар).	ОН 6	9	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат Ситуациялық есептер ДОТ кезінде Zoom. Platonus. Webex. Whatsapp платформалар арқылы offline немесе online режимінде жұмыс жасау	Чек-лист (презентация, реферат).
3	Тәжірибелік сабақ. Антибактериальдік құралдардың клиникалық фармакологиясы.	Пенициллиндер. Цефалоспориндер. Карбапенемдер. Аминогликозидтер. Хинолондар және фторхинолондар. Макролидтер. Тетрациклиндер. Линкозамидтер. Гликопептидтер. Нитрофурандар. Сульфаниламидтер және сульфаниламидтердің қиыстырылған препараттар. Нитроимидазолдар. Әр түрлі топтардағы антибиотиктер. Фармакокинетикасы және фармакодинамикасы. Инфекцияның орналасуына және жағдайдың ауырлығына, бүйрек функциясына байланысты	ОН 1,2	4	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау ДОТ Бағалау әдісі "семинар", СВЛ чек-лист бойынша (Feedback) бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

	мөлшерлеу режимін анықтау, таңдаудың (эмпирикалық және этиотропты) қағидалары. Микробтарға қарсы құралдардың тиімділігін мен қауіпсіздігін бағалау әдістері. Кері әсерлерін алдын-алу және диагностикалау. Микробтарға қарсы құралдардың қиыстырылуы және басқа топтардағы препараттармен өзара әсерлесуі. Микробтарға қарсы құралдарды тағайындау кезіндегі фармакологиялық үйлесімсіздік.			оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс	
ОБӨЖ. Дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі. Паразиттерге қарсы құралдар-дың клиникалық фармакологиясы.	Дәрілік құралдардың өзара әсерлесуінің түрлері (фармацевтикалық, фармакокинетикалық, фармакодинами-калық). Дәрілік құралдардың өзара әсерлесуінің клиникалық мәні. Дәрілік құралдардың тиімді қиыстырудың қағидалары. Паразиттерге қарсы құралдар. Жіктелуі. Әсер ету механизмі. Қолдану. Кері әсерлері.	ОН 1,2,6	9	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат Ситуациялық есептер ДОТ кезінде Zoom. Platonus. Webex. Whatsapp платформалар арқылы offline немесе online	Чек-лист (презентация, реферат).

					режимінде жұмыс жасау	
4	Тәжірибелік сабақ. Қабынуға қарсы дәрілік құралдардың клиникалық фармакологиясы.	Глюкокортикоидтар. Бейстероидты қабынуға қарсы препараттар: айқын қабынуға қарсы белсенділігімен, әлсізқабынуға қарсы белсенділігімен. Циклооксигеназа-2-ң селективті ингибиторлар. ФД-ның ерекшеліктерін, әсер ету механизмін, хронофармакологияны, ФК-метаболизмін және ағзадан шығаруын, қабыну процесінің ерекшеліктерін: орналасуы, қарқындылық, АЖ, қанайналым жүйесі және т.б.жағдайын ескере отырып қабынуға қарсы препараттардың дозалау режимін, енгізу жолын анықтаудың және таңдаудың қағидалары. Тиімділігін мен қауіпсіздігін бағалау әдістері. Қажетсіз дәрілік реакцияларды диагностикалау, коррекциялау және алдын-алу. Қиыстырылып тағайындауы және басқа топтардағы препараттармен бірге дәрілік өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,6	4	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау ДОТ Бағалау әдісі "семинар", СВЛ чек-лист бойынша (Feedback) бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

	ОБӨЖ. Психотропты дәрілік құралдардың клиникалық фармакологиясы.	Психостимуляторлар. Нейролептиктер. Транквилизаторлар. Антидепрес-санттар. Ұйықтататын препараттар. Эпилепсияға қарсы құралдар. Әсер ету механизміне, метаболизм және ағзадан шығаруына, психикалық статустың ерекшеліктеріне, жас ерекшеліктеріне байланысты; басқа дәрілермен өзара әрекеттесуіне байланысты психотропты дәрілік құралдардың дозалау режимін анықтау, қолдану және таңдау қағидалары. Тиімділігін мен қауіпсіздігін бағалау әдістері. Анықтау, алдыналу және түзету әдістері. Басқа топтардағы препараттармен үйлесу және қиыстырып тағайындаудағы дәрілердің мүмкін болатын өзара әсерлесуі.	ОН 6	9	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат Ситуациялық есептер ДОТ кезінде Zoom. Platonus. Webex. Whatsapp платформалар арқылы offline немесе online режимінде жұмыс жасау	Журналдық клуб (ЖС – Journalclub) Чек-лист
5	Тәжірибелік сабақ. Бронх обструкция синдромында қолданылатын дәрілік құралдардың клиникалық фармакологиясы.	Бронх демікпе және ӨСОА фармакотерапиясының негізгі қағидалары. Бронхообструктивтік синдром-ның патогенезінің анықтамасы және негізгі белгілері. ӨСОА және бронх демікпедегі бронхообструкцияның механизмі (ұқсастықтар мен айырмашылықтар). ӨСОА және бронх демікпенің емдеу мақсаты. Бронхо-обструктивтік синдромда қолданылатын дәрілік құралдардың жіктелуі. Бронх кеңейтетін препараттардың негізгі топтары, олардың фармако-динамикасы, фармакокинетикасы, ең	ОН 1,2,6	4	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және on-line режимінде	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау ДОТ Бағалау әдісі "семинар", СВЛ чек-лист бойынша (Feedback) бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі

		маңызды жанама әсерлер, тағайындау көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Ингаляцияны қолдану кезінде тыныс алу жолдарына дәрілерді жеткізу құралдары (өлшенген дозалы ингаляторлар, небулайзер, спейсер, спинхайлер, турбохалер, дискхалер), әртүрлі жеткізу жүйелерінің артықшылықтары мен кемшіліктері. Бронх демікпесінің сатылы терапиясының тұжырымдамасы.			немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс	
ОБӨЖ. Ауру фармакотерапиясы.	Наркотикалық және бейнаркотикалық анальгетиктердің клиникалық фарма-кологиясы. Кеторолактың анальгети-калық потенциалы. Опиоидтардың анальгетикалық потенциалы. Салыстырмалы сипаттамасы.	ОН 1,2,6	8	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат Ситуациялық есептер ДОТ кезінде Zoom. Platonus. Webex. Whatsapp платформалар арқылы offline немесе online режимінде жұмыс жасау	Ситуациялық есептерді шешу, ауызша сұрау	

6	<p>Тәжірибелік сабақ. Тамырлық тонус және жүрек қызметіне әсер ететін дәрілік құралдардың клиникалық фармакологиясы.</p>	<p>Вазоконстрикторлар. Вазодилататорлар. Орталық альфа-адренорецепторлардың стимулятор-лары. Симпатолитиктер. Ганглиоблока-торлар. Қолдану көрсеткіштері. Аурудың ауырлық дәрежесін, қосалқы аурулардың болуын, экскреция және метаболизм мүшелерінің жағдайын, миокардтың жиырылуына препараттың әсерін, перифериялық қан тамырларының жағдайын, дәрілердің өзара әсерлесуін, төзімділігін, ФК-ң деректерін және препараттың сезімталдығын өзгертетін факторларды ескере отырып дәрілік препараттарды таңдау, енгізу жолдарын анықтау қағидалары. Қажетсіз дәрілік реакцияларды диагностикалау, коррек-циялау және алдын-алу. Қиыстырылып тағайындауы және басқа топтардағы препараттармен бірге мүмкін болатын дәрілік өзара әсерлесуі. Тиімділігін мен қауіпсіздігін бағалау әдістері.</p>	ОН 1,2,6	5	<p>Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс</p>	<p>Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау ДОТ Бағалау әдісі "семинар", SVL чек-лист бойынша (Feedback) бағалау өлшемдеріне сәйкес жүргізіледі</p>
	<p>ОБӨЖ. Саңырауқұлақтарға, туберкулезге,</p>	<p>Саңырауқұлақтарға қарсы препа-раттар (нистатин, амфотерицин В, гризеофульвин, клотримазол, кетоко-назол, флуконазол, тербинафин). Туберкулезге қарсы препараттар</p>	ОН 1,2	8	<p>Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау.</p>	<p>Чек-лист (презентация, реферат).</p>

	вирустарға қарсы препараттардың клиникалық фармакологиясы.	(изониазид, пира-зинамид, рифампицин, этамбутол). Вирустарға қарсы препараттар (римантадин, ацикловир, ганцикловир, зидовудин).			Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат Ситуациялық есептер ДОТ кезінде Zoom. Platonus. Webex. Whatsapp платформалар арқылы offline немесе online режимінде жұмыс жасау	
--	--	---	--	--	---	--

7	<p>Тәжірибелік сабақ. Гастроэнтерологияда қолданылатын препараттар: асқазан секрециясын төмендететін, гастропротекторлар, АІЖ моторикасына әсер ететін, , протеолитикалық ферменттердің ингибиторлары, өт айдайтындар, гепатопротекторлар. заттардың әсер ету механизмі, фармакокинетикасы.</p>	<p>Жаралы емес асқазан диспепсиясында, ГЭРА, созылмалы гастрит/дуоденит, ойық жара ауруы, өт қабының дискинезиясы, созылмалы холецистит, өт тас ауруы, кезінде қолданылатын дәрілік заттарды таңдау мен қолдануға клиникалық фармакологиялық жол табу. Гастроэнтерологияда қолданылатын препараттар: асқазан секрециясын төмендететін, гастропротекторлар, АІЖ моторикасына әсер ететін, , протеолитикалық ферменттердің ингибиторлары, өт айдайтындар, гепатопротекторлар. заттардың әсер ету механизмі, фармакокинетикасы.</p>	ОН 1,2,6	5	<p>Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат ДОТ кезінде семинар "тапсырма" модулінде және оп-line режимінде немесе "тапсырма" Модулінің чатында немесе басқа ақпараттық платформаларда ұсынылған тапсырмаларды орындау бойынша оп-line режимінде және/немесе of-line режимінде жеке жұмыс</p>	<p>Ауызша сұрау, тест тапсырмалары мен ситуациялық тапсырмаларды шешу. Рецепттерді жазу</p>
---	--	--	----------	---	---	---

	ОБӨЖ. Атеросклероз: атеросклероздың қазіргі заманғы емдеу концепциясы.	Жүрек-қан тамырлары қауіпі жоғары науқастарда липидтерді төмендететін терапияны қолдану ерекшеліктері. Пациенттерде атеросклеротикалық тамыр зақымдануларының жүрек-тамырлық асқынуларының алдын алу. Атеротромбоз. Қолданатын дәрілік құралдардың клиникалық фармакологиясы. Тромболитикалық терапия. Қиыстырылған терапияның қолдану ерекшеліктері. Заманауи ұсыныстар және стандарттар. Жүрек-қан тамыр жүйенің патологиясымен науқастарда ноотропты және метаболикалық нейротропты терапия. Дәлелді медицинаның қағидалары, ұсыныстар және стандарттар.	ОН 1,6	8	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат Ситуациялық есептер ДОТ кезінде Zoom. Platonus. Webex. Whatsapp платформалар арқылы offline немесе online режимінде жұмыс жасау	Рецепт жазып беру, ауызша сұрау
	Сағат саны					
	Пәннің жалпы сағат саны			90		
9.	Оқыту және сабақ беру әдістері					
9.1	Тәжірибелік сабақ	Тәжірибелік сабақтар шағын топтарда жұмыс, Case study. Клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Case based Discussion).; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.				
9.2	БӨЖ/ОБӨЖ	Студенттердің өзіндік жұмысы - презентация, реферат, Журналдық клуб (JC – Journalclub) тапсыру өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай; Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Watsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.				
10.	Бағалау критерийлері					
10.1	Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері					

ОН №	Оқыту Нәтижел ері	Қанағаттанарлықсыз	Қанағатта-нарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Білімі мен түсінігі Клиникалық фармакология дәрілердің фармакокинетика және фармакодинамика ерекшеліктерін, айқын науқастың өмір сапасын бағалау әдістерін білетіндігін көрсете алады.	Тиімділігі мен қауіпсіздігіне қарай дәрілік заттарды тағайындауды негіздеу бойынша шешім қабылдауға қабілетсіз	Топтарда және нозологиялар бойынша ең тиімді және қауіпсіз дәрілік заттарды анықтау кезінде қателіктер жібереді.	Дәрілік заттардың тиімділігі, қауіпсіздігі және қолжетімділігі туралы білімдерін көрсетеді. Дәлелді практика қағидаттарын, клиникалық хаттамаларды, нұсқаулықтарды еркін меңгерген	Дәрілік заттардың тиімділігі, қауіпсіздігі және қолжетімділігі туралы білімдерін көрсетеді. Өмір сапасын бағалау әдістерін қолданады. Тиімді және қауіпсіз фармакотерапияны қамтамасыз ету бойынша шешім қабылдауға қабілетті. Дәлелді медицина саласындағы білім мен дағдыларды еркін меңгерген. Клиникалық зерттеулерге қатыса алады.
ОН 2	Білім мен түсінікті қолдану Дәрілердің тиімді пайдалану туралы дәрігерлердің білімдерін арттыру әдістерін білетіндігін көрсете алады.	Дәрілік заттарды ұтымды пайдалану мәселелері бойынша дәрігерлермен тиімді қарым-қатынас жасай алмайды	Дәрілік заттарды ұтымды пайдалану мәселелерін негіздеу кезінде қателіктер жібереді	Дәрілік заттарды ұтымды пайдалану қағидаттары бойынша ақпарат береді	Дәрігерлерге рационалды фармакотерапия принциптерін үйретуге қабілетті

ОН 3	Тұжырымды қалыптастыру Қолданатын дәрілердің фармако-экономикалық зерттеу жасай алады.	Фармакоэкономикалық талдау жүргізе алмайды	Фармакоэкономикалық талдау жүргізу кезінде қателіктер жібереді	Фармакоэкономикалық талдаудың кейбір түрлерін біледі және қолданады	Тиімді фармакотерапияны қамтамасыз ету үшін фармакоэкономикалық зерттеулердің кең спектрін жүргізуге қабілетті
ОН 4	Қарым-қатынас дағдылары Сапалы медициналық көмек көрсету мақсатында денсаулық сақтау ісі мамандарымен тиімді өзара іс-әрекет жасауға қабілетті.	Дәрілік заттарды ұтымды пайдалану мәселелері бойынша денсаулық сақтау жүйесінің мамандарымен тиімді байланыс жасай алмайды	Коммуникациялар сұрақ-жауап деңгейінде жүзеге асырылады	Тиімді және қауіпсіз фармакотерапия үшін өзара әрекеттесу мәселелері бойынша дәрігерлермен байланыс орнатуға қабілетті	Дәрілік заттарды ұтымды пайдалану мәселелері бойынша денсаулық сақтау жүйесінің мамандарымен тиімді қарым-қатынас жасауға, конференциялар, семинарлар, вебинарлар өткізуге, өзара іс-қимыл жасау үшін басқа платформаларды пайдалануға қабілетті
ОН 5	Оқуға қабілеттілік Сәйкес зерттеу мәселелерін тұжырымдауға, кәсіби әдебиетті сыни бағалауға, өзінің күнделікті қызметінде дәрілік заттардың халықаралық дерекқорларын,	Міндеттерді тұжырымдай алмайды, кәсіби әдебиеттерді бағалай алмайды, дәрі-дәрмектердің халықаралық дерекқорларын, күнделікті іс-әрекетте емдеудің клиникалық хаттамаларын қолдана алмайды.	Күнделікті қызметте дәрілік заттардың халықаралық деректер базасын, емдеудің клиникалық хаттамаларын пайдаланады.	Практикалық міндеттерді тұжырымдауға, кәсіби әдебиеттерді бағалауға, дәрілік заттардың халықаралық дерекқорларын, күнделікті іс-әрекетте емдеудің клиникалық хаттамаларын тиімді пайдалануға қабілетті	Тиісті зерттеу міндеттерін тұжырымдауға, кәсіби әдебиеттерді сыни тұрғыдан бағалауға, дәрілік заттардың халықаралық дерекқорларын, күнделікті іс-әрекетте емдеудің клиникалық хаттамаларын тиімді пайдалануға қабілетті

	емдеудің клиникалық хаттамаларын тиімді пайдалануға қабілетті				
10.2	Бағалау критерийлері				
	Әріптік жүйемен бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау	
	A	4,0	95-100	Өте жақсы	
	A -	3,67	90-94		
	B +	3,33	85-89	Жақсы	
	B	3,0	80-84		
	B -	2,67	75-79		
	C +	2,33	70-74	Қанағаттанарлық	
	C	2,0	65-69		
	C -	1,67	60-64		
	D+	1,33	55-59		
	D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз	
	FX	0,5	25-49		
	F	0	0-24		
11.	Оқу ресурстары				
	Электрондық ресурстар, соның ішінде, бірақ онымен шектелмейді: мәліметтер базасы, анимациялық симуляторлар, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа электронды анықтамалық материалдар (мысалы: видео, аудио, дайджест)	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Консультант студента» (издательство ГЭОТАР), который представляет полнотекстовый доступ к современной учебной литературе по всем дисциплинам. Ссылка для доступа: http://www.studmedlib.ru, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123 2. ОҚМА Репозиторийі http://lib.ukma.kz/repository/ 3. Республикалық жоғары оқу орындары аралық электрондық кітапхана http://rmebrk.kz/ 4. «Aknurpress» сандық кітапхана https://aknurpress.kz/login 5. «Заң» нормативтік-құқықтық актілер базасы https://zan.kz/ru 6. «Параграф Медицина» ақпараттық жүйесі https://online.zakon.kz/Medicine/ 7. Thomson Reuters (Web of science) www.webofknowledge.com 8. ScienceDirect http://www.sciencedirect.com/ 9. Scopus https://www.scopus.com/ 			

Электрондық оқулықтар	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиническая фармакология [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. Г. Кукеса, А. К. Стародубцева. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон.текстовые дан. (41,8 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2012. - 840 с. эл. опт.диск (CD-ROM) .- 2. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж. 3. Майский, В. В. Фармакология с общей рецептурой [Электронный ресурс] : учебник для мед.училищ и колледжей / В. В. Майский, Р. Н. Аляутдин. - 3-е изд., доп. и перераб. - Электрон.текстовые дан. (36,1 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 240 с. 4. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер- класс [Электронный ресурс] : учебник . - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM). 1. 5. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон.текстовые дан. (132 Мб). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).
Зертханалық физикалы кресурстар	
Арнайы бағдарламалар	
Журналдар (электронды журналдар)	
Әдебиет	<p style="text-align: center;">Негізгі әдебиеттер,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 : учебник /. - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с 2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы :Эверо, 2016. - 288 с. 3. Харкевич Д.А. Основы фармакологии:учебник.-М.: ГЭОТАР- Медиа, 2015. - 720 с. 4. Кузнецова, Н. В. Клиническая фармакология: учеб.для мед. училищ и колледжей - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 272 с <p style="text-align: center;">Қосымша әдебиеттер</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орманов, Б. Н. Клиническая фармакология для акушеров-гинекологов: учеб.-методическая пособия / Б. Н. Орманов. - ; Утв. на центр. методич. Совете ЮКГМА. - Алматы :Эверо, 2014. - 180 с.

2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Фармакология:руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп. ; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
4. Орманов Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА. -; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

12. Пән саясаты

1. Практикалық сабақтарда белсенді болу;
2. Топта жұмыс жасай білу;
3. Алдағы дәріс тақырыбы туралы білу, дәріс туралы кері байланысқа дайын болу;
4. Дәрістер, практикалық сабақтар мен ОБӨЖ және БӨЖ сабақтарының кестесіне сәйкес күн сайын тапсырмаларды орындауы қажет;
5. Сабақта белсенділік танытпаған және тапсырманы орындамаған жағдайда, жаза шаралары қолданылады және практикалық сабақ бойынша балл төмендейді;
6. Пікірталастарға қатысу, жеке және топтық тапсырмаларды орындау, зерттеулер жүргізу және басқа ресурстарды орындау;
7. Сабақтарды себепсіз жібермеу;
8. Сыртқы түрі ұқыпты болу керек;
9. Практикалық сабақтарда белсенді болу;
10. Сабаққа кешікпеу;
11. Жұмыс орнын таза ұстау.
Қашықтықтан оқыту жағдайында
  1. Студенттің қажетті техникалық жабдықталған болуы (ноутбук, смартфон);
  2. Тұрақты интернет байланысы болу;
  3. Алдын ала орнатылған байланыс бағдарламалары ZOOM, Webex және т.б. болуы;
  4. Күнітзбелік жоспар бойынша қашықтықтан оқыту кезінде байланыста болу;
  5. AIS Platonus платформасына тапсырмалардың келгенін уақытында қарап отыру;
  6. Тапсырмаларды орындаудың соңғы мерзімдерін қадағалап отыру, кешіктірмей жүктеу;
  7. Тапсырмаларды уақытында орындау, орындалған тапсырмаларды AIS Platonus, Mail.ru, Whatsapp платформалары арқылы қойылған мерзім ішінде жіберу. Әр қатыспаған дәріс үшін аралық бақылаудың бағасы 1 баллға төмендейді, әр жіберілген ОБӨЖ сабағы үшін БӨЖ бағасы 2 баллға төмендейді. Емтиханға жіберілу рейтингі практикалық сабақтың орташа баллынан, БӨЖ, аралық бақылаудан тұрады. Пән бойынша емтиханға жіберудің қорытынды рейтингі кемінде 50 баллды (60%) құрауы керек.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41/16 18 беттің 20 беті
Пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)	

13.	Академияның моральдық-этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат
<p>Академияның моральдық-этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат</p> <p>Студенттердің жазбаша, емтиханға жауап беру кезінде, зерттеу барысында, өз ұстанымын білдіруде, оқытушылармен, студенттермен және әкімшілікпен қарым-қатынаста адалдығын білдіру, академиялық адалдық принциптері мен мәдениетінің маңыздылығын түсіну.</p> <p>Қорытынды баға (100%) = жіберу рейтингі (60%)+ қорытынды бақылау (40%)</p> <p>Жіберу рейтингі (60%) = межелік бақылаулардың орташа бағасы (20%)+ ағымдық бақылаудың орташа бағасы (40%)</p> <p>Аралық бақылаулардың орташа бағасы = аралық бақылау 1 + аралық бақылау 2</p> <p>Ағымдағы бақылаудың орташа бағасы = БӨЖ бойынша орташа бағаны есепке ала отырып ағымдағы бағалардың орта арифметикалық сомасы</p> <p>Қорытынды баға (100%) = АБ ор x 0,2 + Ағ ор x 0,4 + ҚР x 0,4</p> <p>АБ ор-аралық бақылаудың орташа бағасы</p> <p>Ағ ор - ағымдағы бақылаудың орташа бағасы</p> <p>ҚР -қорытынды бақылау бағасы</p> <p>Студенттің оқу пәнін меңгеру деңгейі халықаралық практикада қабылданған сандық эквиваленті бар әріптік жүйеге (оң бағалар, кему шамасына қарай "А"-дан "D" - ге дейін және "қанағаттанарлықсыз" - "FX", "F") және дәстүрлі жүйе бойынша бағаларға сәйкес келетін 100 балдық шкала бойынша бағаланады.</p>	

14.	Бекіту және қайта қарау		
Кафедрада бекітілген күні: 15.05.2023	Хаттама № 10	Кафедра меңгерушісі ТАЖ Тоқсанбаева Ж.С.	Қолы
ББК мақұлдаған күні: 15.06.2023	Хаттама № 11	ББК төрағасының ТАЖ Тоқсанбаева Ж.С.	Қолы